

Nr 78

Av herr **Anderson, Carl Albert, m. fl.**, om beredande av möjligheter till ekonomisk ersättning för kommunala fullmäktiguppdrag.

Nu gällande, i 1953 års kommunallag givna bestämmelser rörande ersättning åt fullmäktige (§ 28) innebär, att dylik endast må avse resekostnader samt ersättning för resdagar. Då lagen tillkom, vidblev riksdagen i detta stycke den ståndpunkt, som intagits 1950, då spörsmålet om ändrade bestämmelser om ersättning åt innehavare av kommunala förtroendeuppdrag blev föremål för översyn. I samband med att kommunerna detta år gavs vidgade möjligheter att arvodera kommunala förtroendeuppdrag avvisades ersättning vad gällde själva fullmäktigearbetet. Motioner till förmån för rättighetens utsträckning även till detta avslogs under hänvisning dels till fullmäktigeuppdragets speciella karaktär, dels till att det finge anses jämförelsevis mindre krävande än ledamotskap av kommunala nämnder.

Många skäl syns i dag motivera en revision av den ståndpunkt riksdagen intog år 1950. Åt de kommunala fullmäktigeförsamlingarna, till vilka numera också räknas region- och kommunalförbund, har samhället anförtrött allt större och allt fler omfattande och komplicerade arbetsuppgifter. Med denna utveckling, som accentuerats av kommunreformen och tätorternas snabba tillväxt, har följt stegrade krav på den roll, fullmäktige har att spela i vår lokala självstyrelse. Den skärpning 1950-talet härvidlag medfört torde ej heller av någon kunna bestridas.

Att medborgerliga förtroendeuppdrag i och för sig förutsätter det intresse, som står osjälviskhet och idealitet nära, är ofrånkomligt. Om fullmäktigeuppdrag kan — då möjlighet till ersättning ej föreligger — därtill anföras, att de i många fall för sin innehavare medför en direkt ekonomisk förlust. Samtidigt framstår klart de risker som uppstår därest de kommunala fullmäktigeförsamlingarna till följd av restriktivitet i ersättningsfrågan icke kan tillföras de för detta alltmer krävande värv bäst skickade medborgarna.

Berörda lagrum har emellertid också andra konsekvenser, så till vida som det förutsätter att fullmäktigesammanträden förläggas till kvällstid. Vi tänker därvid icke på vad detta ur synpunkten av inkomstbortfall kan betyda för de medborgargrupper, som genom skiftarbete eller på annat sätt vid denna tid på dygnet alltjämt är i arbete. Vi tänker på det principiellt betänkliga i att fullmäktige förväntas att efter lång och tröttande arbetsdag

med yttersta skicklighet tillvarataga sin kommuns intressen. Hänsyn till en traditionell inställning, som innebär, att denna medborgerliga gärning skall vara obetald, kan leda till den kommunala styrelsens eftersättande. Det bör också i detta avseende vara en lagstiftarens angelägna uppgift att tillse, att möjligheter till ekonomisk ersättning öppnas.

Ovan i korthet rekapitulerade synpunkter återfanns i sakkunnigas utlåtande till den nya kommunallag för Stockholms stad, vilken behandlades av föregående års riksdag. De sakkunniga var för sin del införstådda med att en revision av ersättningsfrågan bleve av betydelse för kommunallagen i dess helhet, men ansåg sig likväl icke kunna underlåta att framlägga förslag härom, då dess stockholmska specialedition var föremål för översyn. Konstitutionsutskott såväl som remissinstanser under ärendets tidigare behandling ansåg för sin del, att ersättningsfrågan för fullmäktige borde tagas under omprövning i ett större sammanhang än det som förevar. Det anslöt sig därför till det i denna del genom propositionen framlagda förslaget, vilket innebar, att kommunallagens 28 § skulle äga giltighet också med avseende på Stockholm.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får vi anhålla,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om en utredning i syfte att öppna möjligheter till ekonomisk ersättning för kommunala fullmäktigeuppdrag.

Stockholm den 21 januari 1958

Carl Albert Anderson

Rud. Anderberg

Hjalmar Nilsson

Bengt Elmgren

Georg Pettersson

Per Bergman
